

ŠKOLSKO NATJECANJE IZ ČEŠKOGA JEZIKA –
MATERINSKOGA JEZIKA

ŠKOLNÍ SOUTĚŽ V ČESKÉM JAZYCE –
MATEŘSKÉM JAZYCE

2023
5. a 6. třída

HESLO

TŘÍDA:

--

POČET BODŮ:

	100
--	-----

Prosudbeno povjerenstvo:

1. _____
2. _____
3. _____

Predsjednik/ca Školskog povjerenstva:

_____

_____, 10. veljače 2023.

1. Přečti si text a vyber správnou odpověď.

O Golemovi

Z doby Rudolfa II. se dochovala řada pověstí. Jedna z nich vypráví, jak učený rabín Lew uhnětl na břehu Vltavy z hlíny Golema. Když mu dal do otvoru v čele kouzelný šém, Golem obživil. Šém vypadal jako malá kulička. Kdo ji do čela Golema vložil, toho poslouchal.

Golem se podobal člověku, neuměl však mluvit. Rabín Lew ho přivedl domů a představil ho ženě. Jen odešel, žena poslala Golema, aby nanosil vodu.

Sama šla na trh. Když se vracela, uviděla před domem shluk lidí. Golem vyléval jeden džber za druhým, až se ulice podobala řece.

Jednou zase rabínova žena poslala Golema, aby koupil jablka. Pytel jablek, který mu trhovkyně přichystala, připadal Golemovi příliš malý. A tak přinesl celý stánek i s trhovkyní.

Jindy Golemovi přikázali, aby nalovil ryby. Když se dlouho nevracel, poslal pro něho rabín sluhu. Jakmile Golem uslyšel vzkaz, všechny ryby hodil do řeky a vrátil se s prázdnou.

Golem nevydržel dlouho bez práce. Hromadila se v něm obrovská síla. Každý den proto dostával od rabína příkazy. Jednou však rabín zapomněl a Golem vyrazil sám do ulic.

Řádil jako zběsilý. Ničil krámy, bořil domy, vytrhával stromy a měnil židovskou čtvrť v poušť. Lidé se třásli strachy a zamykali se před ním.

Rabín Lew přispěchal, vykřikl a Golem strnul. Rabín poznal, jak může být Golem nebezpečný, a rozhodl se, že ho zbaví života.

(ADLA, Zdeněk; ČERNÝ, Jiří; KALOUSEK, Jiří. *Obrázky z českých dějin a pověstí*. 1.vydání. Praha: Nakladatelství Albatros, 1980. ISBN 13-870-80.)

1. Z jaké doby je pověst O Golemovi?

- a) z doby J. A. Komenského
- b) z doby Ferdinanda II.
- c) z doby Karla IV.
- d) z doby Rudolfa II.

2. Kde rabín Lew uhnětl Golema?

- a) doma
- b) u rybníka
- c) na břehu Vltavy
- d) v židovské čtvrti

3. Jakým způsobem Golem obživil?

- a) tím, že se řeklo zaklínadlo
- b) tím, že se mu zapnul opasek
- c) tím, že se mu vložil do čela šém
- d) tím, že ho rabín políbil na čelo

4. Jaké činnosti podle textu pověsti Golem dělal?

- a) pekl chléb, nakupoval jablka, nosil vodu
- b) lovil ryby, nakupoval víno, nosil vodu
- c) lovil ryby, nakupoval jablka, nosil vodu
- d) pekl chléb, nakupoval jablka, nosil víno

5. V jaké chvíli začal být Golem nebezpečný?

- a) Když ho rabínova žena poslala na trh.
- b) Když ho rabín přivedl domů.
- c) Když se v něm nahromadila obrovská síla.
- d) Když poslal rabín pro Golema sluhu.

6. V co Golem měnil židovskou čtvrť, když nedostal žádný úkol?

- a) v les
- b) v louku
- c) v poušť
- d) v řeku

7. Proč rabín zbavil Golema života?

- a) Protože byl bezpečný.
- b) Protože byl nebezpečný.
- c) Protože to chtěla rabínova žena.
- d) Nezbavil ho života.

8. Pověst je:

- a) příběh, který je zcela historický pravdivý.
- b) příběh, který má historický základ, zbytek je domyšlený.
- c) příběh, který nemá historický základ, je zcela vymyšlený.
- d) příběh, který se děje v budoucnosti.

9. Podstatné jméno *práce* se skloňuje podle vzoru:

- a) soudce
- b) růže
- c) kuře
- d) muž

10. Podstatné jméno *strachy* ve spojení „Lidé se třásli strachy“ je:

- a) v 4. pádě čísla jednotného
- b) v 7. pádě čísla množného
- c) v 4. pádě čísla množného
- d) v 7. pádě čísla jednotného

11. Jaký slovní druh je slovo *rabínova*?

- a) podstatné jméno
- b) přídavné jméno
- c) příslovce
- d) zájmeno

12. Co znamená slovo *shluk* ve spojení „shluk lidí.“?

- a) hluk
- b) rámus
- c) rodina
- d) skupina

13. Vyber slovo stejného významu ke slovu *zběsilý*:

- a) divoký
- b) líný
- c) pomalý
- d) rychlý

14. Co znamená slovo *strnout*?

- a) povolit
- b) rozpustit se
- c) změkknout
- d) znehybnět

15. V textu vyhledej vyjmenované podstatné jméno a napiš na linku:

_____

	15
--	----

2. Vyškrtni, které slovo nepatří mezi ostatní?

pes – tygr – kočka – morče

jablko – pomeranč – banán – cibule

kakao – mléko – limonáda – jogurt

učitel – řidič – úřednice – kuchař

stavebnice – kostky – počítač – autíčko

holínky – kozačky – tričko – tenisky

babička – maminka – syn – dcera

Brno – Asie – Liberec – Praha

chlapec – dívka – kluk – hoch

tužka – pravítko – fixy – lavice

	5
--	---

3. Napiš ke každému slovu slovo opačného významu.

daleko _____

smutek _____

mračit se _____

vysoký _____

rychlý _____

	5
--	---

4. Do slov doplň u, ů nebo ú:

_____čebnice, ch_____ze, _____spěch, Karl_____v most,

m_____žeme, pravo_____hlý, k_____ře, R_____žena.

	8
--	---

5. Doplň správně *bě, pě, vě, mě* nebo *bje, pje, vje, mje* do slov.

Dávej pozor na smysl věty.

Jabloně kvetou v k____tnu.

To je ten známý z____vák.

Umíte vypočítat o____em válce?

Naše paní učitelka má milý ús____v.

Praha je velké ____sto.

Na nebi se o____vila duha.

	6
--	---

6. Cizí výrazy nahraď slovy spisovné češtiny.

bicykl _____ historie _____

fotbal _____ dialog _____

idea _____

	5
--	---

7. Rozhodni, jestli je souhláska tvrdá nebo měkká
a podle toho za ní do slov doplň i/í a y/ý.

Mám rád zajímavé př__běh__.

To je krásn__ různobarevn__ mot__l.

Ř__d__č měl starý kož__ch.

Ta d__vka bude dobrá hospod__ňka.

Až budu dospělý chc__jet do Amer__k__.

Baví mě úkoly z matemat__k__.

	6
--	---

8. Napiš, co je na obrázku. Použij vyjmenovaná slova.

_____

_____

_____

_____

_____

	5
--	---

9. Pozorně si přečti větu: *Dala jsem mamince dárek.*

Doplň následující věty:

Podstatné jméno *mamince* je v _____pádě.

Podstatné jméno *dárek* je v _____čísle.

Podstatné jméno *maminka* je _____rodu.

Podstatné jméno *maminka* skloňujeme podle vzoru _____.

Sloveso *dala jsem* je v _____čase.

	5
--	---

10. Přeskládej správně písmena a vyjdou ti názvy českých svátků, zvyků nebo symbolů.

1. Pleteme ji, když jsou Velikonoce. To je ....
2. Největší krajská akce, je spojená s ukončením žní. To jsou .....
3. Český vánoční zvyk, potřebujete nůž a ovocný plod. Je to ....
4. Období od svátku Tři králů do Popeleční středy se nazývá
5. V prosinci chodí Mikuláš, anděl a ....

1. AMLOPÁKZ _____

2. DYNOŽÍK _____

3. JKÁNERÍ BAJLKA _____

4. TASMSUOP _____

5. TREČ _____

	5
--	---

11. Dopln̄ přirovnání.

Používej tato slova: páv, ryba, veš, liška, zajíc, opice.

Zvědavý jako _____. Utíká jako _____.

Mlčí jako _____. Chytrý jako _____.

Pyšný jako _____. Líný jako _____.

_____

	6
--	---

12. Rozhodni, jestli je správně velké nebo malé písmeno, a dej ho do kroužku.

Na jaře oslavujeme v/V elikonoce, v zimě v/V ánoce.

Pojedeme z č/Č eska přes v/V ídeň a přijedeme do ch/Ch orvatska.

Byli jsme v z/Z áhřebu v p/P ražské u/U lici.

Autorkou knížky b/B abička je spisovatelka b/B ožena n/N ěmcová.

Klavír značky p/P etrof se vyrábí v h/H radci k/Králové.

Nejvyšší č/Č eská h/H ora je s/S něžka.

Náš m/M ateřský j/J azyk je č/Čeština.

	7
--	---

13. Podtrhni slova, která nejsou správně napsaná, a napiš je správně na linku.

Hana šla spát, bila velmi unavená. _____

Šli jsme se školou na vílet. _____

Pan ridič se usmíval. _____

Maminka k obedu vařila polévku. _____

Tata dostal novou práci. _____

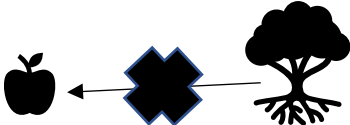
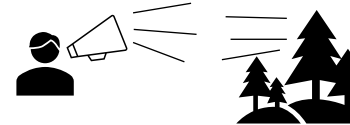
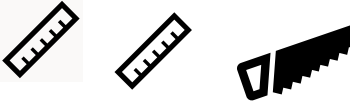

K snídani si rád dávám rochlík. _____

Měli sme krásné prázdniny. _____

	7
--	---

14. Jaká česká přísloví se skrývají pod obrázky?

Vyber a zakroužkuj to správné.

	Láska je mezi horami.	Láska hory přenáší.
	Jablko nepadá daleko od stromu.	Jablko je vždy vedle stromu.
	Jak se do lesa mluví, tak se z lesa slyší.	Jak se do lesa volá, tak se z lesa ozývá.
	Dvakrát měř, jednou řež.	Dva pravítka jsou pro řezání.
	Kdo vstává ráno, skáče jako pták.	Ranní ptáče dál doskáče.

	5
--	---

15. Ke každé skupině slov napiš slovo nadřazené.

bříza, dub, buk, javor _____

Evropa, Asie, Amerika, Austrálie _____

tygr, slon, žirafa, hroch _____

kalhoty, sukně, bunda, tričko _____

knedlíky, řízek, omáčka, moučník _____

	5
--	---

16. Znáš pohádkové postavy? Vyber správnou odpověď.

Ferda byl

- a) Čmelák
- b) Mravenec
- c) Pavouk

Amálka byla

- a) Motýlek
- b) Princezna
- c) Víla

Bajaja byl

- a) Strašpytel
- b) Kašpárek
- c) Princ

Mach a Šebestová byli

- a) Žáci 1.a
- b) Žáci 3.b
- c) Žáci 5.c

Rumcajs byl

- a) Kouzelník
- b) Loupežník
- c) Šašek

	5
--	---